

Handläggare
Niklas Roth
Telefon: 08-508 43 024

Till
Socialnämnden
2017-11-14

För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen, som svar på remissen.

Peter Svensson
Tf förvaltningschef

Veronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till nytt trygghets- och säkerhetsprogram till bland annat socialnämnden för yttrande. Programmet är stadens handlingsprogram för det olycksförebyggande arbetet, plan för extraordinära händelser och säkerhetsskyddsplan. Därutöver är programmet också stadens brottsförebyggande program. Syftet med programmet är att ge riktning och stärka stadens samlade trygghets- och säkerhetsarbete samt klargöra mål och ansvarsförhållanden under programperioden.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till stadsledningskontorets förslag på nytt trygghets- och säkerhetsprogram. Till sin helhet stärker programförslaget stadens trygghets- och säkerhetsarbete.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har tagit fram förslag till ett nytt trygghets- och säkerhetsprogram som ska gälla för tiden 2018-2021. Kommunstyrelsen har remitterat programmet *För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021*. Remissinstanser är samtliga stadsdelsnämnder och facknämnder samt Stockholms brandförvar och Stockholms Stadshus AB. Programmet ska ersätta *Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016* som antogs av Kommunfullmäktige våren 2013.

Remisstiden sträcker sig till den 1 december 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor och samråd har skett med säkerhetsansvarig vid administrativa avdelningen på socialförvaltningen. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 8 november och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 9 november 2017.

Ärendet

Programmet är stadens handlingsprogram för det olycksförebyggande arbetet, plan för extraordinära händelser och säkerhetsskyddsplan. Därutöver är programmet också stadens brottsförebyggande program. Syftet med programmet är att ge riktning och stärka stadens samlade trygghets- och säkerhetsarbete samt klargöra mål och ansvarsförhållanden under programperioden.

Programmet riktar sig till samtliga förvaltningar och bolag i Stockholms stad.

Programmet utgår från de nationella målen för säkerhet och värnar fyra övergripande områden: *Individens trygghet och säkerhet, stadens funktionalitet, miljö och egendom* samt *grundläggande värden*. Utifrån dessa områden bidrar arbetet till att uppnå visionen om Stockholm som en socialt, ekonomiskt, ekologiskt och demokratiskt hållbar stad.

Arbetet för att värna de övergripande målen ska bedrivas inom ramen för fem fokusområden:

- Förebygga olyckor
- Förebygga brott
- Förebygga otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda
- Bygga motståndskraft och krishanteringsförmåga
- Bygga ett gott säkerhetsskydd

Förebygga olyckor

Samtliga förvaltningar och bolag ska systematiskt identifiera, analysera, värdera och behandla olyckor inom sina respektive ansvarsområden.

Förvaltningar och bolag ska upprätthålla en lägesbild avseende olyckor inom sina verksamhetsområden. Lägesbilden ska användas för att skapa fördjupad analys av olycksrisker vilken gör det möjligt att agera proaktivt mot framtida risker. Underlag till lägesbilden ska vara stadens händelsehanteringssystem, statistik, resultat av omvärldsbevakning, relevanta rapporter och utvärderingar samt resultat av genomförda åtgärder. Lägesbilden ska dokumenteras och utgöra underlag för prioriteringar av och beslut om åtgärder inom förvaltningar och bolag. Lägesbilderna ska rapporteras till kommunstyrelsen tertial två.

Förebygga brott

Samtliga förvaltningar och bolag ska, utifrån sina ansvarsområden, utforma, vidta och följa upp åtgärder för att minska antalet brott och öka tryggheten för boende, besökare och företagare. Varje förvaltning och bolag ska ha en utsedd funktion med ansvar för att driva och samordna det brottsförebyggande arbetet.

Stadsdelsnämnderna ska upprätthålla och arbeta utifrån lokala lägesbilder och lokal kännedom om problembilden. Som grund för detta ska relevanta förvaltningar och bolag upprätthålla lägesbilder avseende brott i områdena. Dessa lägesbilder ska utgöra underlag för beslut om vilka brottspreventiva åtgärder som ska vidtas inom respektive stadsdelsområde. Lägesbilderna ska tas fram i samverkan med relevanta förvaltningar, bolag och externa aktörer. För att underlätta samordning ska samtliga stadsdelsnämnder ha ett brottsförebyggande råd eller motsvarande.

Stadsledningskontoret ger förvaltningar och bolag stöd genom månatlig sammanställd statistik och socialnämnden ger stöd genom resultat från stadens trygghetsmätning och Stockholmsenkäten.

Lokala samverkansavtal tecknas mellan stadsdelsnämnder och polisen som ger underlag till det stadsövergripande samverkansavtalet mellan staden och polisen. Syftet är att tydliggöra gemensamma lokala prioriteringar, planer, åtgärder och aktiviteter för uppföljning inom respektive stadsdelsnämnd.

Förebygga otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda
Stadens arbete med att förebygga otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda sker inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta arbete ligger på förvaltningar och bolag i egenskap av arbetsgivare.

Stockholms stad har inte något arbetsgivaransvar för förtroendevalda. Förvaltningar och bolag ska dock värna de förtroendevaldas säkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag. Detta innebär att staden arbetar för att främja trygghet och att förebygga hotfulla situationer. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för borgarrådets säkerhet i samband med uppdrag för staden.

Förvaltningar och bolag ska motverka otillåten påverkan och underlätta samt skapa incitament för förtroendevalda och myndighetsutövare att handla rätt.

Bygga motståndskraft och krishanteringsförmåga

Kunskapen om vilka verksamheter som är mest samhällsviktiga fås framför allt genom resultat av risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) och arbetet med styrel som är ett landsomfattande planeringssystem för prioritering av samhällsviktiga elanvändare vid en förutsedd eller plötsligt uppkommen kortvarig elbrist. Förvaltningar och bolag ska genomföra RSA årligen för att identifiera hur kritiska verksamhetens åtaganden är för liv och hälsa och stadens funktionalitet. Beroendeanalyser och kontinuitetsplaner ska upprättas för kritiska beroenden. Åtgärder som vidtas ska följas upp och utvärderas.

För kritiska åtaganden och/eller samhällsviktiga verksamheter som lagts ut på entreprenad ska upphandlande förvaltningar eller bolag i kravställningen säkerställa att motsvarande nivå av motståndskraft som om verksamheten bedrivs i egen regi.

För att staden ska ha en god krishanteringsförmåga ska staden på central nivå alltid ha stadsdirektör, säkerhetschef, tjänsteman i beredskap (TIB) och en kommunikatör i beredskap (KIB) i tjänst. Förvaltningar och bolag ansvarar för att det finns en direktör i tjänst och det ska finnas dokumenterade och kända samt övade larmvägar och inkallelsesystem.

Stadsdelsnämnderna ska dessutom ha en beredskap och organisation som kan erbjuda krisstöd till medborgarna inom respektive förvaltningsområde.

Förvaltningar och bolag ska ha en utsedd krisledningsorganisation som årligen ska öva i oönskade händelser som inte kan hanteras inom ordinarie organisation. Förvaltningar och bolag ska ha upprättade krisledningsplaner och planer för uthållighet.

Bygga ett gott säkerhetsskydd

Stockholms stad ska ha ett gott skydd mot terroristbrott och andra brott som kan hota stadens säkerhet. Berörda förvaltningar och bolag ska utse en säkerhetsskyddssamordnare. Dessa ska genomföra en säkerhetsanalys för att identifiera skyddsvärda delar inom sina respektive ansvarsområden.

Säkerhetsanalysen ska dokumentera och utgöra underlag för beslut om vilka skyddsåtgärder som ska vidtas. Åtgärderna ska förebygga att uppgifter som omfattas av sekretess och som rör rikets säkerhet, ändras eller förstörs, att obehöriga har tillträde till platser där de kan få tillgång till dessa hemliga uppgifter, eller där verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet bedrivs. Ytterligare ska analysen dokumentera att personer som bedöms opålitliga ur säkerhetssynpunkt inte anställas eller anlitas i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller som är viktig för skydd mot terrorism.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen ställer sig positiv till stadsledningskontorets förslag på nytt trygghets- och säkerhetsprogram. Till sin helhet anser socialförvaltningen att programförslaget stärker stadens trygghets- och säkerhetsarbete. Socialförvaltningen anser att det är bra att förvaltningar och bolag i samband med tertial två ska rapportera lägesbilder till stadsledningskontoret avseende olyckor inom sitt ansvarsområde. Det är också viktigt att stadsdelsnämnderna ska upprätthålla lägesbild avseende ”brott inom förvaltningsområdet”, och att denna lägesbild ska tas fram i

samverkan med relevanta förvaltningar och bolag inom stadsdelsområdet. Socialförvaltningen anser att samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnder och polisen som nämns i programmet tydliggör polisens och stadsdelsnämndernas ansvar i det lokalt brottsförebyggande arbetet. Socialförvaltningen ställer sig också positiv till att kopplingen mellan det systematiska arbetsmiljöarbetet och säkerhetsarbetet ska stärkas. Sammantaget skapar detta goda förutsättningar för samverkan mellan relevanta förvaltningar och bolag samt externa aktörer i arbetet för att minska förekomsten av brott och olyckor samt öka upplevd trygghet och säkerhet i Stockholms stad.

Socialförvaltningen önskar ett klargörande angående tjänstefunktionens titel säkerhetschef eller säkerhetsdirektör. På sidorna 23-24 beskrivs ansvarig tjänstefunktion som säkerhetschef. Senare på sidan 33 under roller och ansvar benämns den tjänstefunktionen som säkerhetsdirektör.

Inom fokusområdet att förebygga brott står det att det tecknas lokala samverkansavtal som ger underlag till det stadsövergripande avtalet. I budget 2018 benämns dessa ”samverkansöverenskommelser”. Socialförvaltningen önskar ett tydliggörande om vad som gäller när privat verksamhet upphandlas. På sid 23 står det att kritiska åtaganden och/eller samhällsviktiga verksamheter som lagts ut på extern leverantör ska upphandlande nämnd eller bolag i sin kravställning säkerställa motsvarande nivå av motståndskraft som om verksamheten bedrivits i egen regi. Socialförvaltningen anser att ett sådant krav blir för otydligt och svårt att följa upp och önskar därför att kravnivån klargörs.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021